

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΕΝΕΡΑΤΟΥ	ΤΜΗΜΑ...Β'	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021 - 2022
Θεματική	Ενδιαφέροναι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Υποθεματική	Εθελοντισμός, Διαμεσολάβηση
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Β-Γ Δημοτικού		
Τίτλος	Καλλιεργώντας την ενσυναίσθηση -Μεγαλώνοντας με αξίες		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Δεξιότητες ζωής (αλληλοσεβασμός και σεβασμός στη διαφορετικότητα, συνεργασία/συνεργατικότητα, κοινωνική ευαισθησία, κοινωνική ευθύνη). Η ένταξη αυτού του Προγράμματος στη θεματική Ενδιαφέροναι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη (Κάνε πράξη τη συνεργασία και την προσφορά) έχει σκοπό οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν επίγνωση των αξιών που πρεσβεύουν οι ίδιοι και οι κοινωνίες στις οποίες ζουν, να αναστοχαστούν πάνω σε αυτές, ώστε να αναπτύξουν τις κοινωνικές, κυρίως, δεξιότητες που θα τους ενδυναμώσουν και θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στη ζωή τους, και, με διάθεση προσφοράς, στις ανάγκες, στις απαιτήσεις και στην πολυμορφία των κοινωνιών που ζουν.</p>		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>(1 διδ/κή ώρα)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσεγγίζουν την αυτοεικόνα τους και τις προσωπικές αξίες τους και εντοπίζουν τις κοινές αξίες τους (δόμηση προσωπικής κοινωνικής ταυτότητας). • Ενισχύουν την ανάπτυξη του προφορικού λόγου με έμφαση στις δεξιότητες αυτοπαρουσίασης. • Συμμετέχουν ενεργητικά σε συζητήσεις και εκφράζουν απόψεις. 	<p>1ο εργαστήριο: Γνωρίζομαι στην ομάδα - Αναγνωρίζω και ιεραρχώ τις αξίες μου.</p>	<p>A. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και με σειρά εκφράζουν ένα πράγμα που είναι σημαντικό γι' αυτά και την ευτυχία τους. Συνεχίζουμε με 2η πρόταση από οποιον θέλει ή με "αλλαγές" στην 1η προτίμηση πάλι από όποιον επιθυμεί.</p> <p>B. Κάθε μαθητής/τρια αυτοπαρουσιάζεται στην ολομέλεια. Ένα ένα παιδί παίρνει το λόγο ακολουθώντας τη ροή του κύκλου ή μέσω της τεχνικής «πέτα την μπάλα» (pass the ball, δηλαδή, ο/η κάθε συνομιλητής/τρια παίρνει τον λόγο από τον/την προηγούμενο/η, όταν του/της δώσει μια μπάλα, η οποία αλλάζει χέρια ανάλογα με το πρόσωπο που θα πάρει σειρά για να μιλήσει). Οι υπόλοιποι/ες συμμαθητές/τριές τους σημειώνουν ερωτήσεις που επιθυμούν να του/της κάνουν στη συνέχεια, είτε για παροχή διευκρινίσεων είτε για να εκφράσουν απορίες τους.</p> <p>Γ. Αναστοχασμός: Όταν έχουν μιλήσει όλοι/ες οι μαθητές/τριες, κάθε παιδί καταγράφει με μία πρόταση σε χαρτί του μέτρου το πώς αισθάνεται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εντοπίζουν τις κοινές αξίες τους (δόμηση προσωπικής κοινωνικής ταυτότητας) . • Συμμετέχουν ενεργητικά σε συζητήσεις και εκφράζουν απόψεις. 	<p>2ο εργαστήριο: Τι είναι σημαντικό για εμάς.</p>	<p>A. Τα παιδιά έχοντας υπόψιν όλα τα σημαντικά που άκουσαν από τους συμμαθητές τους φτιάχνουν ατομικά με καταιγισμό ιδεών το χάρτη με όσα ορίζουν στη ζωή τους ως σημαντικά. (ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΙΝΑΙ-τα παιδάκια από τα έγγραφα)</p> <p>B. Τα παιδιά φτιάχνουν δυάδες με τους διπλανούς/ες τους. Κάθε δυάδα καταλήγει μετά από συζήτηση σε 5 κοινά σημαντικά σημεία. Στη διάρκεια μπορεί η</p>

<ul style="list-style-type: none"> Χρησιμοποιούν συσχετίσεις για να εξάγουν συμπεράσματα 		<p>δυάδα να συμφωνήσει σε σημαντικά πράγματα που δεν έχουν καταγραφεί στους αρχικούς ατομικούς χάρτες. Τα καταγράφει. (ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΕΙΝΑΙ- ο χιονανθρωπος από τα έγγραφα)</p> <p>Γ.Οι δυάδες ενώνονται σε τετράδες (ομάδες) και συγκρίνουν τα 5 κοινά σημεία που επέλεξαν. Επιλέγουν στη συνέχεια μετά από συζήτηση και καταγράφουν σε χάρτη τα 5 σημαντικά σημεία για την τετράδα (τεχνική χιονοστιβάδας). Στη διάρκεια της συζήτησης μπορεί η ομάδα να συμφωνήσει σε σημαντικά πράγματα που δεν έχουν καταγραφεί στους χάρτες των δυάδων. Ο χάρτης αποθηκεύεται. (ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΕΙΝΑΙ-η καραμέλα από τα έγγραφα)</p>
<p>(3 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> Διερευνούν ζητήματα αξιών, όπως ο σεβασμός στους άλλους. Διατυπώνουν συλλογισμούς και αντιπαραβάλλουν επιχειρήματα, καλλιεργώντας τον διάλογο. Κάνουν υποθέσεις. Σχεδιάζουν εικονικές αναπαραστάσεις. 	<p>3ο εργαστήριο: καλλιεργώ την ενσυναίσθηση</p>	<p><u>Αφήγηση παραμυθιού: Τα παπούτσια των άλλων</u> Στην αρχή για να ζεσταθούμε παίζουμε ένα παιχνίδι.</p> <p>A.Οι παίχτες στέκονται σε κύκλο αντικρίζοντας ο ένας τον άλλο. Στη συνέχεια, όποιος θέλει χάνει ένα βήμα προς το κέντρο του κύκλου και με ολόκληρο το σώμα του δείχνει πώς αισθάνεται σήμερα. Μετά λέει το όνομά του (με τρόπο_που επίσης αντικατοπτρίζει τα συναισθήματά τον) και κάνει πάλι πίσω. Όλη η ομάδα κάνει ένα βήμα μπροστά, αντιγράφει την κίνηση του παίκτη και λέει το όνομά του. Έπειτα όλοι κάνουν πάλι πίσω και ο επόμενος εθελοντής πηγαίνει στο κέντρο του</p>

- Προβαίνουν σε συσχετίσεις, κάνοντας αξιολογήσεις.

κύκλου για να επαναληφθεί η διαδικασία. Δεν χρειάζεται να ονομάσουν τα συναισθήματά τους οι παίκτες.

B. Ποιανού είναι το παπούτσι;

Τοποθετούμε στη μέση της τάξης/κύκλου ένα παπούτσι ενός/μίας αγνώστου/ης από τα παιδιά. Χωρίς να τους δώσουμε καμία πληροφορία, ρωτάμε αν μπορούν να σκεφτούν κοιτώντας το παπούτσι τι μπορεί να δείχνει για τον χαρακτήρα ή την προσωπικότητα εκείνου/ης που το φοράει.

Παροτρύνουμε τα παιδιά να κοιτάξουν και τα δικά μας παπούτσια και να πουν στοιχεία της προσωπικότητάς μας. Ή αν θέλουν, να δείξουν και τα δικά τους.

Γ. Τα παπούτσια των άλλων

Διαβάζουμε τον τίτλο του βιβλίου και ζητάμε από τα παιδιά να σκεφτούν τι μπορεί να σημαίνει και τι μπορεί να διαβάσουμε. Κάθε φορά που ξεκινάμε ένα βιβλίο, αναφέρουμε τον/την συγγραφέα και τον/την εικονογράφο.

Μετά την αφήγηση

Δ. Κύκλος συζήτησης

Μόλις τελειώσει η αφήγηση, ανοίγουμε με τα παιδιά συζήτηση σχετικά με την πλοκή της ιστορίας και με το θέμα της.5. **Σε ακούω αληθινά**

Ζητάμε αν θέλει κάποιο παιδί να μας αναφέρει κάποια δυσκολία ή πρόβλημα που αντιμετωπίζει. Οι υπόλοιποι/ες είναι απαραίτητο να ακούσουμε χωρίς να διακόψουμε και στο τέλος να απαντήσουμε κάτι χωρίς να δώσουμε συμβουλή ή να κάνουμε κάποια ερώτηση.

Ε. Ημερολόγιο της μαμάς ή του μπαμπά

		<p>Δίνουμε στα παιδιά την οδηγία να γίνουν η μαμά ή μπαμπάς της Ματού και να γράψουν ένα ημερολόγιο.</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ασκοούνται στην ενεργητική ακρόαση. • Εξακριβώνουν τη συναισθηματική κατάσταση του άλλου και συμμετέχουν σε αυτή. 	<p>4ο εργαστήριο: Κι εγώ σε ακούω.</p>	<p>A. Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια για να παίξουν «το παιχνίδι των διδύμων». Αυτό μπορεί να γίνει τυχαία (π. χ. τα παιδιά διαλέγουν κάρτες από ένα σακουλάκι που περιέχει εις διπλούν τόσους αριθμούς όσα και τα ζευγάρια που θέλουμε να δημιουργήσουμε).</p> <p>B. Κάθε παιδί διηγείται μια ιστορία που το ζευγάρι του πρέπει να σχολιάζει ανάλογα (πάντα σε α' πρόσωπο), περιγράφοντας κάθε φορά τι νομίζει ότι αισθάνεται, διακόπτοντάς τον (για αναλυτικές οδηγίες, βλ. στο «Οδηγίες για το παιχνίδι των διδύμων»).</p> <p>Γ. Στη συνέχεια, όλα τα ζευγάρια παιδιών συζητάνε στην ολομέλεια πώς αισθάνθηκαν να είναι ο/η ομιλητής /τρια και να ακούν τον/την ακροατή/τρια να σχολιάζει με αυτόν τον τρόπο όσα έλεγε, καθώς και το πώς ένιωθε ο/η ακροατής/τρια σε αυτή τη διαδικασία και, τέλος, τι τα βοήθησε να καταλάβουν τα συναισθήματα του άλλου παιδιού.</p> <p>Πρόταση για περαιτέρω αξιοποίηση: Με βάση το παιχνίδι αυτό, είναι δυνατό να δημιουργηθούν πρόσθετες δραστηριότητες για να βοηθήσουν τα παιδιά να αναγνωρίσουν και να αντικατοπτρίσουν τη συναισθηματική κατάσταση του άλλου με συγκεκριμένα συναισθήματα. Τα ζευγάρια, για παράδειγμα, μπορούν, σε συνεργασία με τον Καθηγητή Πληροφορικής, να δημιουργήσουν στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου avatars με αυτές τις διαφορετικές εκφράσεις και</p>

		<p>συναισθήματα (από: https://avatarmaker.com/).</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιλέγουν, προκρίνουν και αξιολογούν στάσεις και συμπεριφορές. • Διακρίνουν, παραβάλλουν και προσδιορίζουν τις αξίες που προβάλλονται στα πρόσωπα των ηρώων/ηρωίδων τους. • Συνεργάζονται και συνθέτουν τις ιδέες τους. 	<p>5ο εργαστήριο: Ο αγαπημένος μου ήρωας</p>	<p>Προετοιμασία του εργαστηρίου: Για την προετοιμασία του εργαστηρίου αυτού ενδείκνυται να προηγηθούν δραστηριότητες φιλιανγνωσίας. Η παιδαγωγική αξιοποίηση της λογοτεχνίας προσφέρει μεγάλη ποικιλία για να συζητηθούν θέματα αξιών και να προβληθεί το αξιακό κοινωνικό πλαίσιο αναφοράς των χαρακτήρων των ιστοριών. Για τις διασυνδέσεις αυτές μπορεί να αξιοποιηθεί και το σχολικό Ανθολόγιο.</p> <p>A. Με βάση τα παραπάνω, τα παιδιά φέρνουν στο σχολείο ένα βιβλίο που έχουν διαβάσει και παρουσιάζουν στους/στις συμμαθητές/τριές τους τον/την αγαπημένο τους ήρωα/ηρωίδα.</p> <p>B. Ανάπτυξη της τεχνικής «σε περίοπτη θέση» Τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες 4-5 ατόμων και κάνουν χρήση της τεχνικής «σε περίοπτη θέση» για να αποτυπώσουν τις αξίες του αγαπημένου τους ήρωα ή της αγαπημένης τους ηρωίδας από λογοτεχνικά βιβλία ή κείμενα που έχουν διαβάσει.</p> <p>Γ. Σύνθεση αξιολογικών ιδεών Σε χαρτί του μέτρου (ή χαρτόνι) κανσόν κάθε ομάδα ζωγραφίζει τον υπερ-ήρωα (ή την υπερηρωίδα της), δηλαδή ένα φανταστικό χαρακτήρα που συνθέτει όλες τις βασικές ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά όσων ηρώων/ηρωίδων παρουσιάστηκαν και τα οποία τον/την κάνουν να ξεχωρίζει. Τα παιδιά καταγράφουν όλες τις αξίες της προσωπικότητας αυτού του φανταστικού υπερήρωα στη ζωγραφιά τους και του δίνουν όνομα. Χρησιμοποιούν, τέλος, αυτές τις ζωγραφιές για να διακοσμήσουν την τάξη τους, τη βιβλιοθήκη ή όποιο άλλο χώρο τους διατεθεί.</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συναισθάνονται τη συναισθηματική κατάσταση του άλλου. 	<p>6ο εργαστήριο: Αναπτύσσοντας δεξιότητες επικοινωνίας.</p>	<p>A. Οι μαθητές/τριες της τάξης χωρίζονται σε 4μελείς -5μελείς ομάδες και μελετούν μια από τις παρακάτω μελέτες περίπτωσης: 1. Τα παιδιά διαλέγουν ομάδες για να παίξουν μπάλα. Ο Μ. έμεινε τελευταίος και δεν επιλέχθηκε από καμιά ομάδα. Τι θα σκεφτόσουν αν ήσουν α) ο Μ.; β) ένα παιδί από τη μια</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ερμηνεύουν στάσεις και συμπεριφορές και τις αντιπαραβάλλουν. • Επιλύουν προβλήματα. 		<p>ομάδα; 2. Ο Κ. θέλει να παίξει μόνος του με το φίλο του, αλλά ο μικρότερος αδελφός του θέλει να παίξει κι αυτός. Ο μικρός αδελφός κλαίει, ενώ ο μεγαλύτερος αδελφός με τον φίλο του συνεχίζουν το παιχνίδι. Τι θα σκεφτόσουν αν ήσουν α) ο Κ.; β) ο μικρός του αδελφός; 3. Η Μ. αφιέρωσε όλο το Σαββατοκύριακο για να φτιάξει ένα χειροποίητο κολιέ για τη φίλη της που έχει γενέθλια. Όταν της έδωσε, η φίλη της δεν έδειξε κανένα ενθουσιασμό και ποτέ δεν το φόρεσε. Τι θα σκεφτόσουν αν ήσουν α) η Μ.; β) η φίλη της που είχε γενέθλια; 4. Κανείς δεν παίζει με την Τ. στην παιδική χαρά, ακόμα και όταν τους το ζητά εκείνη να παίξουν μαζί. Τι θα σκεφτόσουν αν ήσουν α) η Τ.; β) ένα άλλο παιδί από την παιδική χαρά;</p> <p>B. Αφού μελετήσουν την κατάσταση και ορίσουν το πρόβλημα, κάθε ομάδα θα πρέπει να σκεφτεί τρόπους για να επιλυθεί το ζήτημα που προκύπτει, με βάση τα παρακάτω ερωτήματα: Αν μπορούσατε να βοηθήσετε, τι θα κάνατε; Τι θα λέγατε και στις δυο πλευρές; Στο τέλος, παρουσιάζουν τις θέσεις και τις προτάσεις τους στην ολομέλεια και συμπληρώνουν το Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 1.</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνθέτουν απόψεις, εκτιμούν καταστάσεις και εξάγουν συμπεράσματα. 	<p>7ο εργαστήριο: Σε τι κόσμο θέλω να ζω. Η ομάδα μας σε δράση.</p>	<p>A. Γίνεται ανασκόπηση του Προγράμματος και, εστιάζοντας στον τίτλο του Προγράμματος, τα παιδιά καλούνται να επιλέξουν τρεις λέξεις ή μια σύντομη φράση ως «motto» με βάση όσα θεωρούν σημαντικά να θυμούνται από αυτό, τα οποία γράφουν σε χαρτόνια κανσόν (μεγέθους Α4) και τα ζωγραφίζουν.</p> <p>B. Ο/η εκπαιδευτικός γράφει τη λέξη ενσυναίσθηση στον πίνακα και ρωτάει αν την γνωρίζουν ή αν την έχουν ακούσει. Με απλά λόγια και παραδείγματα περιγράφει την έννοια και ζητά να δώσουν ανάλογα παραδείγματα και οι μαθητές/τριες, με βάση την εναρκτήρια φράση «για μένα ενσυναίσθηση είναι...». Τα παιδιά συμπληρώνουν στα χαρτόνια</p>

αυτό που νομίζουν ότι τα εκφράζει. Όλα τα χαρτόνια συλλέγονται και δένονται με τη μορφή βιβλίου.

Γ. Η τάξη σε ολομέλεια συζητά τις εντυπώσεις της από το Πρόγραμμα και προτάσεις για μελλοντικές δράσεις που μπορούν να σχεδιάσουν (προτείνεται η ενεργοποίηση των παιδιών για δράσεις συμπαράστασης και παροχής βοήθειας).

Δ. Κάθε παιδί καταγράφει με μία πρόταση σε χαρτί του μέτρου το πώς αισθάνεται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Ε.Κλείσιμο εργαστηρίου με τη συμπλήρωση ενός φύλλου αυτοαξιολόγησης (Φύλλο αυτοαξιολόγησης)

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

- Εικονολεξικό (2020). Εικόνες, σκίτσα και εικονογράμματα. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ανακτήθηκε από: <http://prosvasimo.iep.edu.gr/imagesdb/>.
- Ανοιχτή Βιβλιοθήκη: <https://www.openbook.gr/>.
- UNESCO (2015). Rethinking education: towards a global common good? Paris: UNESCO. Ανακτήθηκε από: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002325/232555e.pdf>.
- Council of Europe (2018). Reference Framework of Competences for Democratic Culture, Vol. 2. Ανάκτηση από: <https://rm.coe.int/prems008418-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-2-8573-co/16807bc66d>.
- Δημιουργία avatars: <https://avatarmaker.com>.

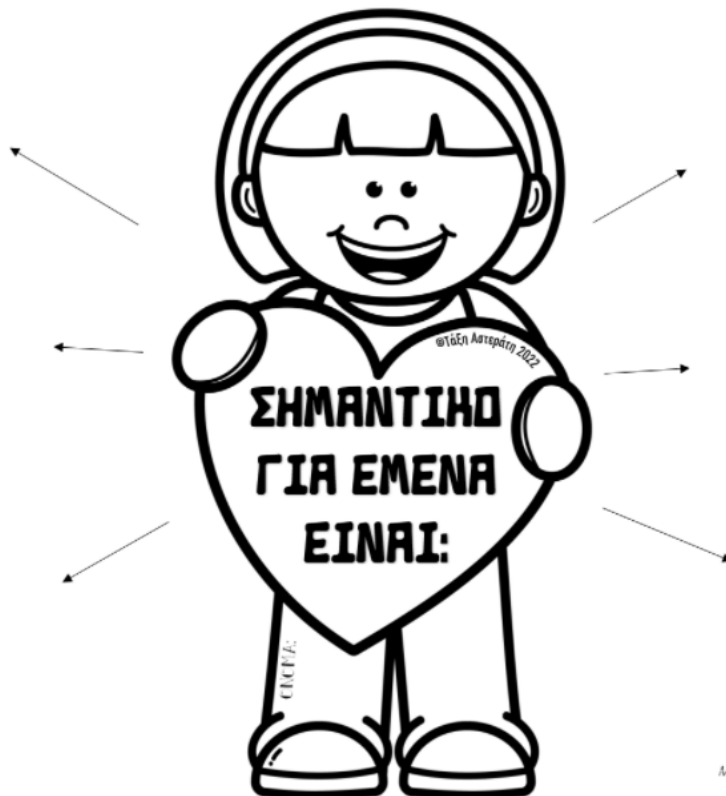
Σημειώσεις:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ- ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

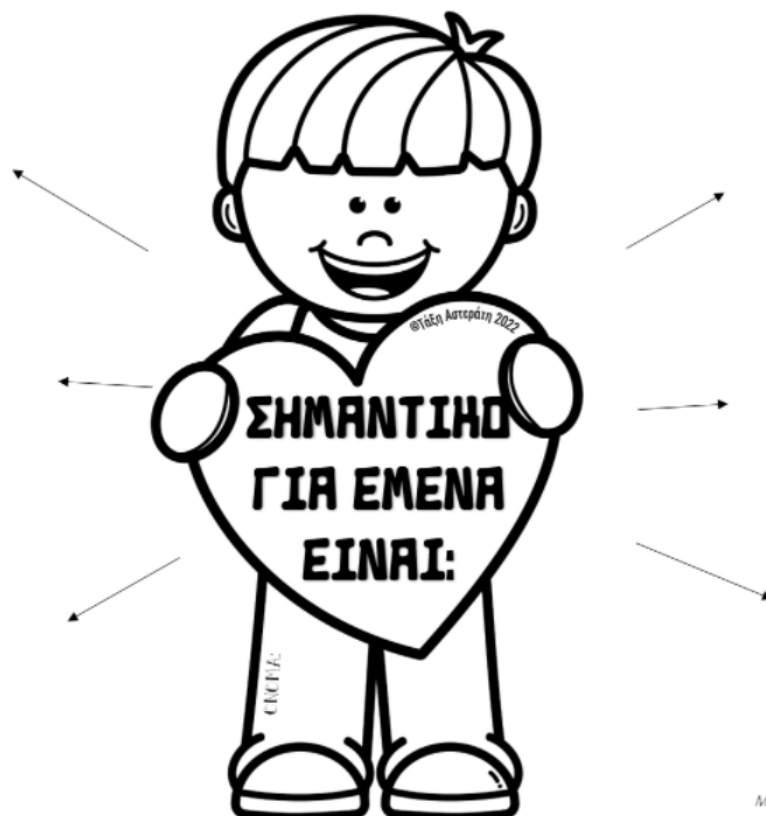
Αφού άκουσες τις απόψεις των συμμαθητών/τριών σου , γράψε τι ορίζεις εσύ σημαντικό για εσένα:

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ & ΕΝΕΡΓΩ
Μικρές πράξεις καλοσύνης & αλληλεγγύης
2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αφού άκουσες τις απόψεις των συμμαθητών/τριών σου , γράψε τι ορίζεις εσύ σημαντικό για εσένα:

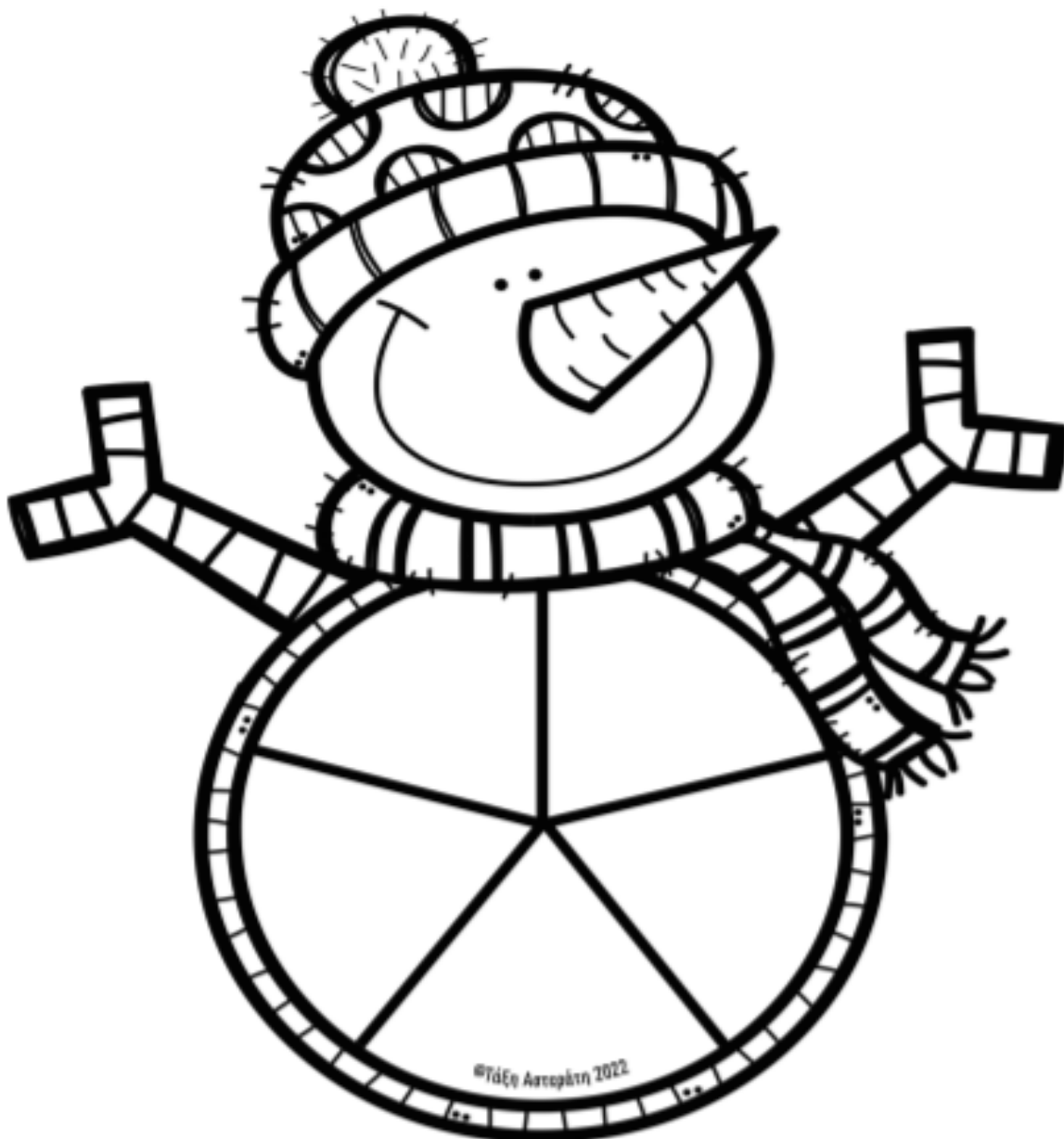

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ & ΕΝΕΡΓΩ
Μικρές πράξεις καλοσύνης & αλληλεγγύης
2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Μαζί με τον/τη διπλανό/ή σου συμφωνήστε ποια θεωρείτε ως τα 5 πιο σημαντικά από όσα γράψατε στην ατομική σας καρτέλα και καταγράψτε τα μέσα στον χιονάνθρωπο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΕΙΝΑΙ:

Μαζί με την ομάδα σου συμφωνήστε ποια θεωρείτε ως τα 5 πιο σημαντικά από όσα γράψατε στις καρτέλες με τους διπλανούς σας και καταγράψτε τα μέσα στην καραμέλα.

ΣΗΜΑΝΤΙΣΤΑ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΕΙΝΑΙ:

©16/20, Αικατερίνα 2022

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1

ΟΝΟΜΑ:	ΕΠΙΘΕΤΟ:	Β' ΤΑΞΗ	ΤΜΗΜΑ : 2	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΑΓΥΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ & ΕΝΕΡΓΩ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:	Μικρές πράξεις καλοσύνης & αλληλεγγύης	
Διάβασε προσεκτικά κάθε πρόταση και βάλε ✓ σε αυτό που αισθάνεσαι πως σε αντιπροσωπεύει.	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
				
Συμμετείχα με χαρά στον κύκλο συζήτησης				
Μου άρεσε που εργάστηκα μόνος/η				
Ο κύκλος με βοήθησε να σκεφτώ τι είναι σημαντικό για εμένα				
Είπα την άποψή μου και τη δικαιολόγησα στον διπλανό μου				
Άκουσα προσεκτικά τις απόψεις τις απόψεις του διπλανού μου				
Μου άρεσε που δούλεψα με τον/την διπλανό/ή μου				
Προσέφερα ιδέες και απόψεις στην ομάδα				
Άκουσα προσεκτικά τις απόψεις των άλλων				
Μου άρεσε που εργαστήκαμε ομαδικά				
Βοήθησα στην παρουσίαση της ομάδας				
Γνωρίζω περισσότερα από όσα γνώριζα όταν καθίσαμε στον κύκλο (1 ^ο εργαστήριο)				
Θα ήθελα να εργαστώ ξανά με αυτόν τον τρόπο				

©Ταβί, Ασημάκη, 2022

Πιο πολύ μου άρεσε _____

_____

Δε μου άρεσε _____

_____

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ & ΕΝΕΡΓΩ

Μικρές πράξεις καλοσύνης & αλληλεγγύης

2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Οδηγίες για «το παιχνίδι των διδύμων» (4ο εργαστήριο)

Το «παιχνίδι των διδύμων» αποτελεί μια παιγνιώδη δραστηριότητα σε μια διαδικασία ανεύρεσης και αποτύπωσης της συναισθηματικής κατάστασης του άλλου, όπως αυτή που αποτυπώνεται μέσα από μια προφορική διήγησή του. Επί της ουσίας, όταν το παιδί σχολιάζει την ιστορία που διηγείται το ζευγάρι του, εμπλέκεται σε μια διαδικασία αντικατοπτρισμού των συναισθημάτων του άλλου. Ταυτόχρονα, αποτελεί άσκηση ενσυναισθητικής ακρίβειας, για την αποτύπωση με όσο το δυνατό μεγαλύτερη αντιστοιχία όσων ακούει να περιγράφονται. Αναλυτικότερα: Ένα παιδί διηγείται προφορικά μια περιπέτειά του, ένα χαρούμενο συμβάν ή μία άλλη ανάμνησή του και το δεύτερο παιδί ακούει. Οι οδηγίες είναι ότι ο/η ακροατής/τρια της ιστορίας κάθε τόσο θα πρέπει να διακόπτει τον/την ομιλητή/τρια και να του λέει πώς αισθάνεται, μιλώντας στο α' πρόσωπο. Παράδειγμα: Ομιλητής: Ξεκίνησα χτες για το σχολείο... Ακροατής: Ήμουν πολύ χαρούμενος... Κάθε φορά που ο/η ομιλητής/τρια ενημερώνει ότι ο/η ακροατής /τρια ήταν ακριβής στην αποτύπωση του συναισθήματος, το ζευγάρι το σημειώνει. Στη συνέχεια, τα παιδιά εναλλάσσουν τους ρόλους τους. Σημείωση: Ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει ότι κάποια στιγμή, όταν θα δώσει εκείνος/η το σύνθημα, θα πρέπει να παίξουν το παιχνίδι με αναστροφή των ρόλων και τους θυμίζει ότι θα πρέπει να παραμερίσουν τις απόψεις τους και τις δικές τους σκέψεις και συναισθήματα και να δώσουν προσοχή σε αυτό που σκέφτεται και αισθάνεται το άλλο άτομο. Εδώ, ίσως είναι χρήσιμη και η μοντελοποίηση της διαδικασίας με 2 παιδιά εθελοντές/ντριες, πριν ξεκινήσει το παιχνίδι.

2. Οδηγίες για την προετοιμασία του 5ου εργαστηρίου

Για την προετοιμασία του 5ου εργαστηρίου ενδείκνυται να προηγηθούν δραστηριότητες φιλιαναγνωσίας. Η λογοτεχνία δίνει τη δυνατότητα για καλλιέργεια και ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, κυρίως εξαιτίας της ανταπόκρισης του αναγνώστη στους χαρακτήρες λογοτεχνικών κειμένων μέσα από την εμπίωση των καταστάσεων που διαδραματίζονται. Τα παιδιά αναζητούν και επιλέγουν από τη Σχολική Βιβλιοθήκη, το Διαδίκτυο και αλλού (π.χ. το σχολικό Ανθολόγιο) ένα κείμενο ή ένα βιβλίο για να το παρουσιάσουν στην τάξη, σαν να ήταν οι ίδιοι/ες ένας από τους χαρακτήρες της ιστορίας. Εναλλακτικά, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να έχει μαγνητοφωνήσει ο ίδιος ένα κείμενο (ή περισσότερα) της επιλογής του (π.χ. μέσω της εφαρμογής HTML5 audio recorder της ηλεκτρονικής τάξης e-me) και να το έχει αναρτήσει στην ηλεκτρονική του τάξη για να διαβάσουν οι μαθητές/τριες ή να τους προτείνει να ακούσουν ένα audio book, π.χ. από την Ανοιχτή Βιβλιοθήκη (<https://www.openbook.gr/>).

3. Οδηγίες για τις ρουτίνες σκέψης

5Ws +1H

Η σειρά των ερωτήσεων 5Ws (Who - What - When - Where - Why) ή 5Ws + 1H (Who – What – When – Where – Why- How), που σημαίνει «ποιος -τι-πότε-που και γιατί και πώς» ή και «ποιος-που-πότε- τι και γιατί και πώς» αποτελεί μια σειρά εύκολων και γρήγορων ερωτήσεων που μπορεί να δώσει γενικές κατευθύνσεις για την απόδοση των βασικών σημείων μιας ιστορίας και εύκολα απομνημονεύονται από τα παιδιά. Καλλιέργεια και ανάπτυξη της ενσυναίσθησης μετά την ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων Η ρουτίνα σκέψης που προτείνεται εδώ βοηθάει περισσότερο στην αναγνώριση, κατανόηση και την εμπάθυνση της θέσης του άλλου και της προοπτικής θεώρησής του και προσφέρεται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη της ενσυναίσθησης μετά την ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων (προτείνεται ως γραπτή εργασία).

- Ποιον χαρακτήρα διάλεξες για να διηγηθείς την ιστορία του;
- Γιατί επέλεξες αυτόν τον χαρακτήρα;
- Ποια πρόσκληση αντιμετώπισε;
- Σου θύμισε κάποιον/α που ξέρεις ή τον εαυτό σου;
- Αν ήσουν στην ίδια κατάσταση μαζί του/της, τι θα έκανες;
- Αν γινόσουν κι εσύ ένας ήρωας της ιστορίας, τι σχέση θα είχες μαζί του;
- Τι θα ήθελες να κάνετε μαζί;

- Αν θα μπορούσες να τον ρωτήσεις κάτι, τι θα τον ρώταγες;

3-2-1 (παραλλαγές)

Η τεχνική 3-2-1 αποτελεί μια ρουτίνα σκέψης για την αξιολόγηση μιας εργασίας, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως τελική/αθροιστική αξιολόγηση και συναντάται βιβλιογραφικά με πολλές παραλλαγές, όπως: α) 3 σημεία που μου άρεσαν, 2 σημεία που δεν μου άρεσαν, 1 σημείο πολύ σημαντικό β) 3 πληροφορίες σημαντικές, 2 πληροφορίες ασήμαντες, 1 πράγμα που θα ήθελα να μάθω ακόμη. Για τις ανάγκες του εργαστηρίου, προτείνεται η εξής παραλλαγή: 3 σημεία που μου άρεσαν ήταν ..., 2 σημεία που δεν μου άρεσαν..., 1 σημείο για το οποίο θα ήθελα να μάθω περισσότερα είναι... (βλ. και φύλλο αξιολόγησης 2)

